

21 Radical

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul III,
(CCIL)
Nr. 330
Simbătă,
21
martie
1992
5 lei

Săptămîna trecută și cea în curs ne-au oferit evenimente politice încărcate de grele semnificații. Mascarada fesenistă desfășurată sub presiunea mizei pentru „locul din față” a culminat, în „joia ciolanului” (autentic bovin, cu carne pe os). Adunătura de clovni puși în slujba profitorimii nomenclaturisto-securiste și-a dat din nou în petec, prin manifestările grotești la care s-a dat, spectacol la care a participat întreaga țară prin intermediul TVR. Hime-ra numită F.S.N. s-a dovedit (oare pentru a cita oară?) o ficțiune, o ascunzătoare pentru cei al căror joc nu se poate face cu cărțile pe față, la lumina zilei și o capcană pentru naivii sortiți să rămînă masa de manevră pentru poleirea „democrației originale”.

Anatemizarea reciprocă ce și-o administrează mai marii fesenști, dovedește profunzimea crizei formațiunii... rozacee. Acușele de lipsă de legitimitate, de autoritarism, manifestări dictatoriale, de responsabilitate privind deformarea imaginii României în lume — formulate la adresa lui Petre Roman — precum și cele de încălcare a Constituției și de principal obstacol în calea reformei și democratizării României — de care este făcut responsabil Ion Iliescu — dovedesc că cei doi se află în competiție directă și personală. Atît mass-media română, cît și B.B.C.-ul ne-au arătat

aceleași personaje cu același apetit nemăsurat pentru putere, cantonat iremediabil în minciună.

Dl. Iliescu Ion se consideră curat precum cristalul de Murano. Nu are nimic să-și reproșeze în trecutul său „revoluționar” și nu are nevoie de „certificate de bună purtare”, trăind cu convingerea totalei sale neprihăniri. Cumplit beteșug acest comportament narcisist. Din ce zone tenebroase ale spi-

Constituția și prevederile sale sînt pentru dl. Iliescu facultative dintr-un început, nesfîindu-se să le încalce oricînd contravin scopurilor sale personale.

Că, în vizita din județul Buzău domnia sa ar fi putut să se afle în campanie electorală, ori în cea agricolă de primăvară sau numai într-o scurtă excursie pe cont propriu la țară, îl privește personal. Dar, cînd, în calitate de președinte

nici prețioasele indicații. Așa, domnia sa socotește că „revoluția română s-a născut dintr-o criză profundă, în primul rînd economică”, lăsînd să se înțeleagă că cei ce s-au sacrificat în decembrie '89 au fost doar „robii burtii”, neavînd nimic cu tirania totalitar-comunistă.

Dînd prețioasă indicație „să nu se lucreze pe parcele mici, pentru că în acest mod eficiența în agricultură este scăzută”, dl. Iliescu dovedește că face tot ce-i stă în putință pentru a conserva colhozurile și alte... hozuri, botezate în stil original — „asociații”. Prieteneste și tovarășeste îi dă astfel o mîna de ajutor fostului său coleg din comitetul județean p.c.r. Iași, Victor Surdu, cel care s-a angajat cu toate forțele în salvarea nomenclaturii agricole și sătești.

Dacă pînă acum poporul român n-a aflat, evenimentele ultimelor zile i-au dovedit cu prisosință că există o „Agenție Națională” pentru salvarea vechilor structuri comuniste, a nomenclaturii și profitorimii, avînd drept scop lupta împotriva democrației, a adevărului, a legii, a economiei de piață, a privatizării. În fruntea aceste Agenții se află I. Iliescu, vechi militant comunist, personaj ce intruchipează toate „calitățile” activistului de partid, ale cărui apucături nu le-a abandonat niciodată și din a cărui piele n-a ieșit nicînd!

prof. Nicolae POP

Clisee și mentalități

ritului unui om pot să izvorască oare convingerile și afirmațiile acestea, ce dovedesc totala sa incapacitate de cîntă și penitență!?

Ca persoană particulară dl. Iliescu Ion este liber să fie cît de... liber eugetător dorește. Aflat în jilt domnesc, în Palatul Regal Cotroceni, domnia sa pare să se simtă nespus de bine, în timp ce se explică calomnios și denigrator la adresa instituției monarhice, care a adus, într-o perioadă istorică, strălucire și stabilitate României. Dînsul nu pregetă să se comporte ca un monarh (prea puțin luminat, dar despot peste toate) înconjurat de fast și opulență, luîndu-și libertatea de a sfida orice normă morală și legală.

al României o face pe buzunarul țării, adică pe spezele cetățeanului contribuabil, lucrurile își schimbă cu totul înfațișarea. Cînd prima obligație a președintelui este aceea de a respecta Constituția, domnia sa „face totul” pentru a o sfida și a o încălca cu suveran dispreț și netulburată nonșalanță.

Străduindu-se din răsputeri să nu o rupă cu trecutul, recentă vizită a d-lui Iliescu în județul Buzău este identică cu cele din vremea „neîndurătorului ciuruit”. Aceleași puneri în scenă, cu gărzi, defilări, onoruri militare, propagandă populistă, demagogie deșănțată și adunări populare entuziaste, de care acest popor este sătul pînă peste cap.

Cu aceeași ocazie n-au lipsit nici aprecierile politice și

Ziua Mondială a Meteorologiei

În fiecare an, în ziua de 23 martie se sărbătorește Ziua Mondială a Meteorologiei. Această zi a fost instituită pentru aniversarea intrării în vigoare la 23 martie 1950, a Convenției Organizației Meteorologice Mondiale.

Prin intermediul legăturilor de telecomunicații concepute în acest sens, Veghea Meteorologică Mondială a O.M.M. furnizează, în timp util, serviciilor meteorologice și hidrologice naționale informații meteo și hidro culese prin sistemele de informații compuse din zeci de mii de stații, patru sateliți de pasaj și cinci sateliți geostaționari, 7.000 de stații pe nave și 300 stații meteorologice automate, instalate pe balize ancorate sau în derivă.

Pornind de la datele culese prin sistemele de observații, fiecare serviciu meteorologic întocmește prevederi zilnice, destinate marelui public și furnizează informații specializate diferitelor sectoare socio-economice.

În domeniul securității persoanelor și a bunurilor se elaborează informații privind formarea furtunilor violente, se urmărește traiectoria ploilor puternice și a viiturilor ce le însoțesc. Avertizările fenomenelor meteorologice periculoase, cele mai utile din punct de vedere al protecției civile, sînt cele care se referă la ciclonele tropicale care anual fac aproximativ 20.000 de victime. Difuzate în timp util aceste avertizări pot salva vieți omenești și pot reduce simțitor pagubele materiale.

Securitatea transporturilor terestre, maritime și aeriene solicită, de asemenea, servicii meteorologice specializate. Nici un avion nu-și ia zborul, nici o navă nu părăsește portul fără a avea buletinul ce prevede condițiile meteorologice pe care le va întîlni în drumul său. Diferite sectoare de activitate din economie fac apel la informațiile meteorologice și hidrologice. În cadrul agriculturii, de exemplu, în anumite țări, pierderile cauzate de condițiile meteorologice reprezintă în jur de 20 la sută din producția anuală. Difuzarea rapidă a avertizărilor meteo face posibilă reducerea acestor pierderi.

Va fi nevoie multă vreme de acum încolo de competența și priceperea specialiștilor meteo și hidro.

Adrian SUCIU,
meteorolog la C.P.V. Sibiu

Iliescu pe unde scurte

În cursul după-amiezei de duminică, 15 martie a.e., postul de radio B.B.C. din Londra și-a pus microfonul la dispoziția domnului Ion Iliescu, căruia radioascultători din întreaga lume i-au putut adresa întrebări și... cam atît, pentru că în stilul bine cunoscut al domniei sale, a reușit să găsească cele mai cetoase modalități de răspuns. Unui ascultător din India, ce se interesa de soarta copiilor bolnavi de SIDA i-a răspuns scurt, că „această situație s-a îmbunătățit”. Un băiețel londonez în vîrstă de 10 ani, interesîndu-se cum va contribui Ion Iliescu la eliberarea poporului irakian de sub Saddam Hussein, a putut afla că „noi nu putem influența situația politică dintr-o parte sau alta...”. Un locuitor al Insulelor Canare a putut descoperi ce s-a întreprins ca ajutoarele să ajungă la handicapați; mai ales că „mass-media a ridicat problema” și „s-au făcut îmbunătățiri”, astfel încît „putem garanta că ajung la destinație”, dar, desigur, „nu este exclusă corupția” (în ghilimele sînt spusele președintelui I.I.). Pe dl. Ghica din București l-a interesat punctul de vedere al președintelui privind legalitatea sau nelegalitatea abdicării regelui și modul în care va corecta acest lucru. „Va fi o opțiune a poporului și ea s-a dat prin referendumul constituțional” — zice dl. I.I. Problema homosexualilor: „nu cred că e importantă pentru poporul nostru” — răspuns pentru un curios din Chicago. Dl. Olariu din Alba Iulia, întrebîndu-l dacă crede în Dumnezeu a aflat că Ion Iliescu, cel atît de atașat valorilor comunismului, este capabil să răspundă: „Întotdeauna am crezut! În familie am avut credincioși și ateî...”. Măi, să fie! Oare aceleași lucruri le-o fi declarat și celor de la cadre la primirea sa în P.C.R.?... Și încă un lucru: traducerea în engleză a expresiilor lemnoase — atît de dragi unora — chiar dacă nu le schimbă esența, le dă o aură de lemn sculptat. Oricum, mai bine așa decît să vorbești, de exemplu la O.N.U., în ceea ce îți închipui că e limba engleză și televiziunea americană să titreze în engleză ceea ce vorbești...

Marius GHEORGHIU

Turnul Sfatului

grafică de Petre
DUMBRĂVEANU

Solidari cu Bucovina înstrăinată

Bucovina de Nord cu ținutul Herța, ca și Basarabia, smulse în mod brutal și samavolnic din trupul țării prin Tratatul Ribbentrop — Molotov din 1939, rămîn încă o rană

deschisă și o dramă a neamului românesc.

Ocuparea acestor ținuturi,

(continuare în pag. a III-a)

Preot Filaret COSTEA

Citiți în pag. 3

POHNA
SIBIR

CALEIDOSCOP ♦ CALEIDOSCOP ♦ CALEIDOSCOP ♦ CALEIDOSCOP

Bîlciul amărăciunilor

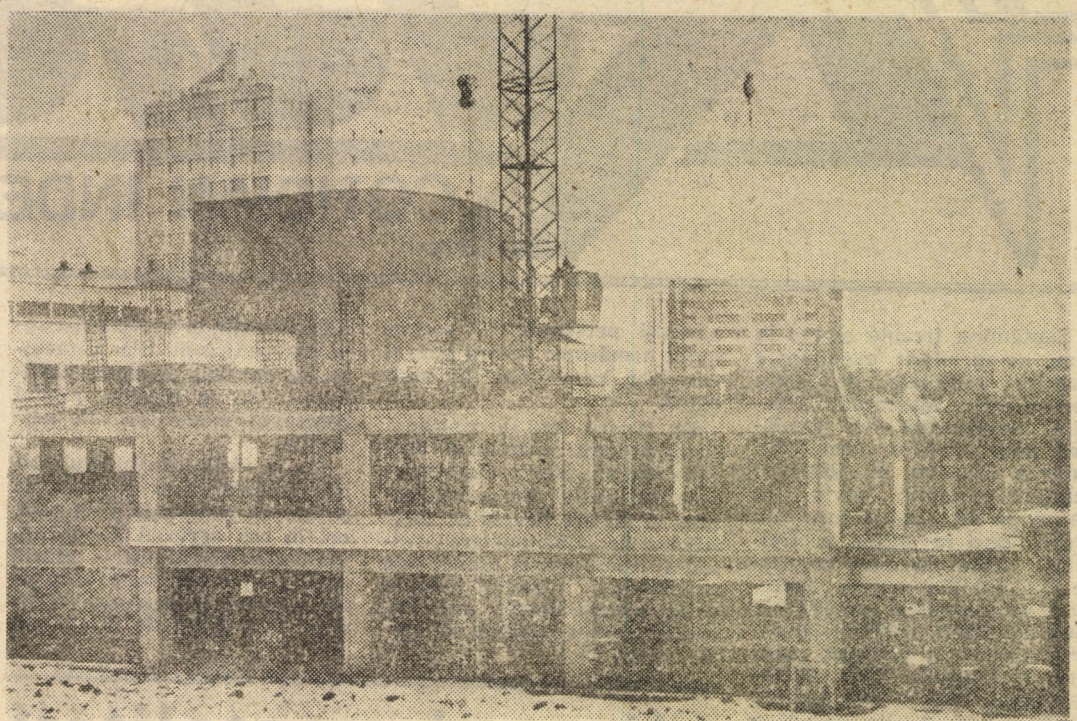
Cu cât ne distanțăm de niște evenimente și situații se pare că dobîndim dreapta aproximare a lucrurilor conchizînd discrepanța între așteptări și rezultate. Prea ușor am acceptat iluzia trecerii peste noapte din imperiul dictaturii în universul democrației. Prima este mai greu de stîrpit decît pirul, care inundă ogrorul, cea de-a doua pare o fragilă plantă de seră care refuză poate, deocamdată, să dea roadele așteptate. De aici un întreg cortegiu de amărăciuni declanșate de neîmpliniri și promisiuni neonorate. De aici senzația lipsei de perspectivă, orbecăiala în labirint și, pe acest fond, blazarea și desnădejdea. Toate acestea se raportează la marea majoritate a indivizilor onești, obișnuiți prin educație, formație și condiție socială să-și dobîndească existența prin muncă cinstită. Excepție fac înșii cu comportament deviaționist de la normele sociale perene. În timp ce o lume amărită își linge rănile, sufletești și trupеști, acești indivizi își croiesc cu nepăsare și, mai ales, cu nerușinare un drum splendid pavat spre căpătuială rapidă, hotărîți să calce și peste cadavre dacă ar fi nevoie. Mulți dintre acei care au spoliat și mai înainte continuă și azi să-și bage mîna pînă la umăr în avuții obștești, defilînd pe covorul moale al unor legi cum ar fi cea a privatizării sau a fondului funciar. S-a vîndut averea unor foste C.A.P.-uri pe milioane de lei, dar cei care au trudit încă n-au văzut nici un ban în ur-

ma acelor simulacre de licitații. În industrie mulți directori duc o politică economică în care rațiunea supremă o constituie menținerea propriilor scaune. Omenia lor se oprește la poarta fabricii, uitînd de suferința celor din afară, torturați de povara prețurilor.

Există și o altă fațetă a lucrurilor care neîndoielnic explică marasmul în care ne zbatem. Pasivismul, aprecierea pripită, deci nedocumentată, lipsa de discernămint a unor situații socio-economice, neîmplicarea în treburile cetății, tragerea spuzei la oala proprie, făgăduielile neonorate au făcut din marea mulțime a oamenilor cinstiți o masă impenetrabilă care se dezmeticește greu și adoarme rapid pe o ureche alimentînd somnul rațiunii. Se string și mai ales se cheltuiesc, inutil deocamdată, miliarde de lei, dar încă nu există perspectiva clară a unui teatru sibian modern. Ceea ce se voia casa memorială „Constantin Noica” în Păltiniș va fi în curînd o ruină dacă nu se intervine prompt. Nici cei care pretind și se laudă cu prietenia filosofului nu mișcă un deget, sau nu duc mîna la chimir. În contul destinat acestor acțiuni culturale nu s-au strîns nici 5.000 lei, deși se preconiza și o bursă, cu același nume, pentru tinerii studioși.

Nu constituie toate acestea iubiti concitadini o sursă de neîntrerupte amărăciuni?

George LIMBEANU

Cînd se va termina clădirea Universității din Sibiu?

Foto: Iulian PREDA

D'ale Teatrului Toma Caragiu — prezident la UTM

Cam prin anul 1948 au fost angajați la Teatrul Național în București cîțiva actori tineri (Direcția teatrului era condusă de Zaharia Stancu), printre care și: Toma Caragiu, Ludovic Antal, Angela Chioaru, Mihai Berechet, Gr. Bălănescu, Mircea Olaru, Anghelescu Moreni, Gh. Gridănușu, Tănase Cazimir, Paul Mocanu ș.a. (ultimii cinci au fost și actori ai teatrului si-

bian în diferite perioade).

Nu vă mai spun cum trăiam. La trei ani după război era sărăcie în București, dormeam pe unde puteam, cu ierni fără foc, luam masa la cantine studentești — cu fulgi de ovăz, mămăligă amestecată cu mălai de mătură (plinea albă se vedea numai în sărbătorile legale — 1 Mai, 23 August)...

Toate acestea le treceam ușor, cu tineretea la braț, dar mai ales trăiam stăpîniți de o flacără interioară pentru teatru și cu emoția că seara vom juca un rolșor sau vom spune o replică alături de „monștri sacri” ca Gh. Stărin, N. Bălățeanu, Ion Iancovescu, Maria Filotti, Aura Buzescu, Ion Manolescu, Marieta Anca, Emil Botta și, bineînțeles, George Calboreanu.

O parte din noi am plecat în provincie, ca să putem juca mai mult — șansa de afirmare fiind mai anevoioasă în București, „la umbra copacilor mari”. Unii însă au rămas în București, avînd mai mult răbdare și... talent, așa cum a făcut și Toma Caragiu.

Și acum am să vă povestesc o întîmplare cu haz, petrecută în tineretea noastră, ca actori ai Teatrului Național din București, convocați fiind la o ședință a U.T.M.-ului, de către prezidentul nostru Toma Caragiu — secretar ales în unanimitate.

Ședința am făcut-o într-o

sală special amenajată, cu lozinci pe pereți, pe care scria: „Cea mai înaltă știință este știința sovietică”; „Bastion al păcii e U.R.S.S.!”; „Cadrele hotărăște totul” și alte citeva cu tătutul Stalin.

În fața noastră se afla o masă lungă, acoperită cu o pînză roșie, la mijloc tovarășu Tomiță (Caragiu), încadrat de doi tovarăși cu mustați pline, care îi mai dădeau lui Toma ultimele indicații.

Tomiță se scoală în picioare, ne sîsie pe toți, căci noi vorbeam de ale noastre, și după ce s-a liniștit adunarea, grăiește cu hazul lui cunoscut:

— Onorați membri și membrane, aș vrea să vă... La auzul cuvîntului membrane, adunarea s-a pornit pe un ris contagios, care nu se mai sfîrșea. Tovarășii cu mustați pline s-au ridicat de la masă scrutîndu-l pe Tomiță amenințător, au părăsit sala, iar noi, amuzați în continuare, am făcut cerc în jurul lui Tomiță întrebîndu-l:

— Tomiță, ce ai spus?

— Păi cum ce am spus?

— Păi, ai spus membrane.

— Păi, domnule, femininul de la membru nu e membrana? Se pare că tovarășii, cei care mi-au dat indicații prețioase stau cam prost cu gramatica — la care noi toți am răspuns:

— Așa e. Ai dreptate, Tomiță.

Paul MOCANU, actor

O hotărîre guvernamentală depășită

Pornind de la o discuție a domnului Ioan Nartea, director adjunct la AL COM SIB S.A., avută cu primul Sibiu în ședința de luni, referitoare la scoaterea la licitație a alimentelor din Sibiu l-am rugat pe dl. I.N. să detalieze cele afirmate atunci. Discuția se referă la Hotărîrea Guvernamentală nr. 140 din 1991, privind atribuirea în locație de gestiune a unor spații prin licitație directă.

Domnia sa este nemulțumit de această decizie, care „dezavantajează angajații societății ce participă la licitație, prin faptul că nu dispun de sumele de bani necesare la licitarea chiriei și locației”. La ce se referă? Conform H.G. 140/1991 există 11 criterii „pe

baza cărora se acordă un punctaj, în urma căruia va fi desemnat cîștigătorul licitației. Dacă primele 8 criterii ar putea menține cît de cît un echilibru între ofertanții din cadrul societății și cei din afară, dacă criteriul nr. 9 încearcă să protejeze ofertantul din unitatea respectivă, acordîndu-i un punctaj suplimentar de 10 puncte, prin ultimele două criterii, care se referă la prețul licitat pentru chiria spațiului și cel pentru locația gestiunii, participanții din afară fiind în general oameni cu bani, sînt avantajati”.

Între timp am aflat că licitația celor cinci magazine anunțată încă din decembrie anul trecut și aminată din fel de fel de motive, va avea, în

sfîrșit, loc pe 26 martie. Vom vedea atunci dacă temerile domnului Nartea sînt întemeiate.

În altă ordine de idei, în-șă, AL COM SIB S.A. a primit în 10.03.1992 un telex în care se recomandă societăților comerciale cu capital de stat temerizarea procesului de dare în locație de gestiune a unităților pînă la apariția unei noi hotărîri guvernamentale care va înlocui H.G. 140/1991, ce s-a dovedit a fi depășită în actualele condiții.

Sîntem și noi curioși să aflăm sensul în care consideră Ministerul Comerțului și Turismului că ar fi depășită această hotărîre guvernamentală. Surprizele nu sînt excluse.

Natalia DROC

Cum a venit boxul în România

Pe la jumătatea secolului trecut, o serie de țărani din împrejurimile orașului Ploiești s-au trezit foarte bogați, peste noapte, fiindcă pe pămînturile lor s-a descoperit petrol...

Cum atît sîndorii cît și ceilalți specialiști în petrol erau veniți din Anglia, noi îmboğățiți și-au trimis și ei odraslele la Londra, la studii. Tinerii respectivi cînd s-au întors de la studii, în vacanțe, au adus cu ei o disciplină sportivă nouă: boxul.

Este drept că nu excelau în materie, ci cunoșteau și puteau face o eschivă sau două, o fentă, sau o parare a loviturilor adversarului, dar pentru aceasta ei erau campioni, aici în țară. Apoi, constituindu-se într-o bandă de chefilii, ca niște băieți de bani găta, își arătau puterea față de tineretul din Ploiești, doborînd la pămînt cu citeva lovături pe oricine le sta împotriva. Nici poliția nu intervenea, fiindcă știa ai cui copii făceau scandalagii și se fereau

sau se făcea că nu bagă în seamă actele de „vitejie” ale lor. În scurtă vreme, nemaigăsind cu cine să lupte, cu cine să boxeze, tinerii au început a căuta pricină oricărui bărbat care li se părea mai puternic și tăbărau pe el...

În restaurantul gării din Ploiești era patron Nuhăm Katz, pe care noi românii din generațiile mai vechi îl cunoșteam sub numele de Constantin Dobrogeanu Gherea. Datorită legăturilor pe care le avea, localul său era frecventat de elita urbei prahovene.

Într-una din zile, cînd era aglomerație mai mare, a intrat în local echipa de boxeri care băgase spaima în oraș. Consumatorii au făcut plata și au ieșit repede. Echipa de boxeri căuta un cetățean care să reziste mai mult „distracției” lor. Comandan-tul echipei s-a uitat peste capetele consumatorilor rămași și a ales un individ mai voinic care stăa singur la o masă și bea... ceai.

S-a dus la masa omului, i-a băgat degetul în paharul cu ceai și, întorcîndu-se către echipă, a spus: „E dulce mîi!”. Clientul s-a simțit jignit și i-a aruncat conținutul paharului în obraz. Or, tocmai asta urmăreau „vitejii” ploieșteni.

Lumea a fugit afară. Unul din echipă a încuiat ușa ca să nu le scape „clientul” zilei.

Publicul, cu inima la gură, asculta îngrozit cum înăuntru se dărimau mese și scaune; se auzeau bufnituri. După un timp s-a făcut liniște... Apoi s-a deschis ușa și în prag a apărut... „victima”. Întreaga echipă era la pămînt.

A doua zi, ziarul „Universul” arăta că, în ziua precedentă, campionul de box al Angliei, venind de la Brașov, a pierdut trenul spre București în gara Ploiești și a avut o întîlnire neplăcută...

Echipa de boxeri amatori și bătași fiind compromisă s-a desființat.

Ioan MOGALDEA

Două decizii surprinzătoare!

Din pragul anilor '60, cultura românească a avut, săptămînal, un program cu voință de metronom, prin care își cunoștea virtuțile, tangențele și eforturile, dar și infanilitățile ori propria morală conjuncturală. Aceasta se întîmpla la studioul „Europei Libere” de la Paris, prin discursul d-nei Monica Lovinescu și a d-lui Virgil Ierunca, personalități străine de minciuna în care ne-am cramponat o lungă perioadă. Ei doi au șlefuit memoria culturii printr-o cunoscută, de acum, vorbire gîndită în limba românească.

S-ar părea că vom fi vitregiți, începînd cu luna viitoare, de bucuria exercițiilor vorbite de la microfonul studioului parizian, prin decizia d-lui Eugene Pell, președinte al „Europei Libere”, de a sista emisiunile culturale și politice pentru România. Măsura în

sine, pe cît de laconic explicată, pe atît de dramatic este resimțită în lăuntru vieții spirituale românești.

În speranța supraviețuirii acestor emisuni, peste o sută de intelectuali, personalități ale culturii noastre au semnat o scrisoare deschisă, prin care președintele postului de radio este rugat să revină asupra „unei decizii pripite și păgubitoare pentru poporul român”.

Și cum o veste tristă se în-lăcrimează cu alta, află — preț de 1,78 lei —, că a fost numit Directorul general al R.T.V. R. în persoana comentatorului tautologic-sincopat de stadioanele patriei, dl. Teoharie Coca Cosma. Nu-mi rămîne decît să aștept, terorizat de ideea că așa ceva se va petrece în curînd, o „Convorbire de duminică” glosată de „instituția” C.C. Teoharie. (A. I.)

(urmare din pag. 1)

prin ultimatumul sovietic din 26 iunie 1940, a reprezentat o dovadă din cele mai evidente de încălcare flagrantă a integrității și independenței României. Glasuri de protest au fost peste tot, printre care a turnat acela al lui Nicolae Iorga (în Parlamentul României în vara anului 1940), arătând că acestea nu au făcut niciodată parte din imperiul țarist. Multe amărăciuni și dureri de nedescris a produs această ocupație în sufletele românilor de pretutindeni, dar mai ales pentru populațiile românești ce locuiau în respectivele ținuturi.

Dl. prof. dr. doc. Ion Gherman, în broșura „Ținutul Herța, istorie tragică a unui pământ românesc”, (Buc., 1991), aduce mărturii și date istorice, demografice și culturale, care pledează pentru o prezentă permanent românească în aceste plaiuri. Autorul descrie, pe bază de documente din arhivă și mărturii concrete, ororile și soarta tragică de care au avut parte românii de aici.

Menționăm că o mină de intelectuali bucovineni patrioți s-au angajat într-o luptă hotărâtă și stăruitoare pentru recunoașterea drepturilor istorice firești ale românilor din aceste ținuturi. Este o luptă grea, de durată, pe care acești oameni admirabili o duc singuri, cu eforturi uriașe dar nobile, în fața cărora noi ne simțim acuzați din cauza lipsei de angajare și solidaritate responsabilă cu românii de aici.

Se disting prin competență și pasiune intervențiile, vocea d-nei prof. Alexandrina Cernov, președinta Societății pentru cultura românească „Mihai Eminescu” din Cernăuți. Prin articole și studii culese din arhive, prin interviuri cu oamenii locului, ni se descriu evenimente zguduitoare, drame singeroase, inumane care s-au întâmplat aici. Toate acestea sint acoperite, conștient, de

structurile conduse de foștii nomenclaturiști, privilegiați, folosind vechile metode totalitariste de dictat, îmbrăcate doar într-o falsă haină națională.

La intrarea trupelor rusești, în 1940 și apoi în 1944, în aceste regiuni au găsit o populație compactă românească, ceea ce i-a determinat pe coteropitori să intensifice (mai mult decât în Basarabia, unde se mai cunoștea limba rusă) opresiunile și politica de înstrăina-

nut la Odesa; limba română nu e recunoscută, iar societățile românești suferă zilnic și canele și presiunile celor străini, refuzându-li-se cu obstinație restituirea așezămintelor și sediilor lor istorice.

În aceste situații vitrege pentru cauza și viitorul românilor din regiunea Cernăuți și Herța, Consiliul Național Român al Asociației „Pro Basarabia și Bucovina”, cu sediul la București, a făcut apeluri către partidele de opoziție din

cele două maluri ale Prutului, hotărât impus cu forța.

Toate acestea sînt realități dureroase și dramatice pentru destinul de azi și de mine al populațiilor românești din teritoriile răpite. În zilele noastre nu mai pot fi ocolite noile situații și năzuinți naționale, privind drepturile și libertățile oamenilor și ale naționalităților. Mai ales că demolarea marelui colos al închisorii popoarelor, a „Marelui Imperiu” care a subjugat atîtea național-

Tot în acest sens, o echipă de dansuri naționale formată din tineri din Tâlmăciu (jud. Sibiu) a vizitat mai multe localități din regiunea Storojineț, dînd spectacole deosebit de emoționante pentru românii de aici.

În cadrul unor firme particulare românești din Sibiu și Cernăuți, au început demersurile pentru relații economice, pentru schimburi de mărfuri alimentare și produse de construcții și combustibil, necesare unor agenți economici din România și Ucraina.

De asemenea, s-au dus cărți de școală, de cult — pentru biserici, pentru preoți și credincioși, la unele parohii din apropierea orașelor Cernăuți și Storojineț. S-a luat legătura cu Asociația culturală românească „M. Eminescu” și redacția ziarului „Plai românesc”, pentru cunoașterea năzuințelor și luptei acestora în vederea obținerii de drepturi firești și istorice pentru românii bucovineni.

Se constată o lipsă reală pentru susținerea presei — tipărirea ziarului din Chișinău — lipsa unei tipografii cît de modeste; hîrtia este greu de procurat din lipsă de fonduri, pentru care redacția solicită de peste tot donații și abonamente la ziare.

Semnalam faptul că în luna mai a.c., se vor face festivități culturale, patriotice și bisericesti, cu prilejul împlinirii a 600 de ani de la prima atestare documentară a Bucovinei.

Chemăm pe toți românii bucovineni din România, pe toți cei ce sînt legați sufletește de aceste locuri sfinte să ia legătura cu asociațiile locale „Pro Basarabia și Bucovina”, prin care pot veni în ajutorul fraților înstrăinați, spre a-i încuraja și ajuta în nobilele acțiuni patriotice de promovare a limbii și culturii naționale, a drepturilor și libertăților democratice și, în final, la unirea cu Țara-Mamă, România.

Solidari cu Bucovina înstrăinată

re și deznaționalizare. Astfel, s-a introdus obligatoriu limba rusă sau ucraineană în școli, biserici și instituții, eliminînd tot mai mult intelectualii români din regiune.

Spre a se face temuți și ascultați, ocupanții au folosit metode din cele mai odioase, mai ales față de cei ce se manifestau românește și încercau să treacă granița în România. S-au făcut deportări și arestări, fiind avizați, în primul rînd, oamenii mai înstăriți (așa-zisii „chiaburi”), intelectualii, cu deosebire cei cu funcții administrative de stat și în Biserică. Îndepărtarea acestora făcea loc unor cetățeni ruși, aduși din interiorul U.R.S.S.

Astfel s-a ajuns la modificarea raportului dintre români și ucrainieni în nordul Bucovinei și în special la Cernăuți, unde a avut loc, după cum remarcă dl. Iurie Roșcă, președintele Frontului Popular Moldovenesc, o „deznaționalizare și ucrainizare masivă”.

Se cuvine să semnalăm că românilor nu li s-a dat cuvîntul la recentul Congres al naționalităților din Ucraina, ți-

România, către toți românii din țară și străinătate și către Parlamentul de la București și Parlamentul de la Chișinău. „Cu părere de rău — se spune în Apel — după evenimentele din decembrie 1989, lupta noastră pentru recuperarea teritoriilor răpite ilegal și brutal de Moscova, n-a găsit sprijin din partea autorităților centrale din București. Singurul sprijin îl vedem în opoziția unită la alegerile legislative din România, care să elibereze pe români de marasmul comunismului”.

În locul unor intervenții hotărîte puterea din România a făcut dimpotrivă: tratatul româno-sovietic din 5 aprilie 1991 cedează Moscovei, pentru încă 15 ani, Basarabia și Bucovina cu ținutul Herța. Este o lipsă de responsabilitate națională a guvernărilor noastre, care a dus la o desconsiderare a României în toate domeniile de activitate, pe plan intern și extern.

În Apelul către parlamentele din București și Chișinău se cere deschiderea a două puncte de trecere, cu regim preferențial, pentru români, de pe

tăți este în curs de împlinire. Noile izbucniri de la Nistru, din regiunea Dubăsari sînt un ultim cîntec de lebădă al populațiilor rusofone care își văd periclitată privilegiile și abuzurile sub care s-au învîțat să trăiască timp de 44 ani.

Se cuvine să subliniem unele începuturi promițătoare, privind încurajarea și ajutorarea populațiilor românești de pe aceste plaiuri înstrăinate, unele inițiative și acțiuni ale Asociațiilor județene „Pro Basarabia și Bucovina”, de asemenea a unor firme particulare (import-export) din Sibiu și Cernăuți, ale unor oameni cu cuget și simțire românească, pentru sprijinirea și intensificarea schimburilor și relațiilor economice, culturale și religioase cu românii din regiunea Cernăuți. În vara anului 1991, o grupă de profesori și studenți teologi de la Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” Sibiu, a făcut o excursie în parohiile ortodoxe românești din împrejurimile Cernăuțiului, participînd la servicii religioase, predici, conferințe, la coruri religioase și patriotice.

VASILE ȚEPORDEI

POHOD NA SIBIR

Ofițerul politic și șeful lagărului au hotărît să ne scoată în ziua de Paști la muncă. Dimineața, cînd am ieșit la poartă, am declarat că eu sînt preot și nu pot lucra în această zi. Legea și conștiința mea mă opresc. Toți au plecat la pădure, iar eu am fost condus la carceră (bur). Blatnoi, văzînd că eu nu plec la lucru au rămas și ei în zonă. Erau mulțșori. Cîteva sute. Aveau baracelor. Administrația cam avea frică de ei. Amenințau adesea că dau foc baracilor, care erau construite din lemn de brad. Deși n-au ieșit la lucru, pe ei nu i-au încarcerat. În carceră mai erau cîțiva pedepsiți pentru refuz de muncă. M-am așezat într-un colț și am început să fredonez canonul Paștelui, pe care-l știam pe de rost. În carceră mai erau cîțiva ucrainieni ortodocși din fosta Polonie. Se rugau și ei împreună cu mine. Pe la ora 10, auzim cîntîndu-se, afară, „Hristos a înviat”. Desigur, în slavonește. Peste cîteva minute s-a deschis ușa carcerii și ne-am pomenit cu șeful lagărului, medicul, ofițerul politic, șeful regimului și procurorul raionului. Medicul întrebă: „Cine-i bolnav?”. „Noi”, au răspuns cîțiva dintre cei ce erau în carceră. Medicul, însă, îmi întinse termometrul și îmi ordonă să-l pun subțioară. Nu l-am ținut nici două minute și mi l-a luat. „38 de grade”, spune el. „Dumneata ieși afară”, îmi ordonă medicul. Cînd am ieșit, curtea era plină de blatnoi. Toți au intonat în cor „Hristos voscresel”. M-au luat pe sus și m-au dus la baraca lor. Șef al blatnoilor era unul Aleluiev Nicolae. Acesta îmi spuse că ei au cerut eliberarea mea din carceră și dreptul la odihnă, căci e zi mare, a Paștelui.

Întinseseră în baracă o masă ca de Paști. Aveau slănină, ouă, cîrnați etc. Aveau și vodcă. M-au rugat să le binecuvîntez masa și să ospătăm împreună. Desigur că am acceptat, bucuros. Aleluiev a ținut o cuvîntare în care a subliniat că ei sînt credincioși. Blatnoi au legile lor: „Legea taiga”. Pe Dumnezeu ei nu-l înjură. De azi înainte eu voi fi sub ocrotirea lor. Am gus-

tat din mîncare și din băutură. M-am săturat ca la Paști. Le-am mulțumit și m-am retras în baraca mea. Încheiasem cu blatnoi un pact de prietenie, care a durat cît am stat în taiga.

Bereaznichi

Aici la Tigheni mai cunoscusem un specimen, care avea 28 de nume. Adevăratul nume era Muzicev. De fel era de prin centrul Rusiei. Observase el că, după război, administrația sovietică era dezorganizată. A profitat de acest haos și și-a făcut 28 de acte de identitate, ca invalid de război. Primea 28 de pensii, în 28 de localități. Pe atunci pensia se putea ridica în decurs de 6 luni. Muzicev mai avea o fată, căreia îi dădea delegație, iar ea aduna pensiile din toate localitățile. Se ducea cu carnetele de pensie ale tatălui său și încasa banii. A mers afacerea aceasta vreo cinci ani. Prin 1949 a fost descoperit și condamnat la 25 de ani. Aici la Tigheni era responsabilul depozitului de păstrare a obiectelor și produselor (alimentelor) deținuților. Deci era omul de încredere al autorităților. Fura din alimente și obiectele oamenilor cît îi plăcea, dar nici o reclamație nu era luată în considerație. Se vede că erau părtași la prădăciunile lui Muzicev. „Fraerii” n-aveau niciodată dreptate. Turnătorii și blatnoi erau totdeauna părtași și susținuți de autorități.

Gardienii erau în mare parte reangajați. Unii dintre ei făceau afaceri cu brigadierii și cu unii deținuți.

În luna octombrie, anul 1950, toată populația lagărului Tigheni a fost îmbarcată în tren și transferată la noul lagăr Bereaznichi, la cîțiva kilometri. Aici barăcile erau noi. Pădurea ce urma să fie exploatată era mult mai aproape de lagăr. Brigăzile au fost instalate în noile barăci, după un plan dinainte stabilit. Conducerea lagărului rămăsese aceeași. Nu se schimbaseră nimic. Aceiași caralii, aceleași metode.

Uitasem un amănunt: în lagărele din Urali erau mulți manciurieni. Erau ruși albi care trăiseră în Manciuria. Cînd au ocupat sovieticii Manciuria, i-au convocat pe ruși emigranți aici, după revoluția din 1917. Adunarea s-a ținut într-un mare local din capitala țării. Li s-a comunicat că li se iartă toate păcatele. Cîne se întorcea în patrie în mod benevol va primi toate bunurile avute înainte de 1917. S-au ținut discursuri și

dintr-o parte și din alta. Promisiunile reprezentanților sovietici erau încîntătoare. Cînd s-a terminat întrunirea „de reînfrățire”, cele cîteva mii de participanți au fost scoși pe ușa din dos și îmbarcați în autocamioane cu direcția U.R.S.S. Au fost adunați toți emigranții manciurieni și aduși în „patrie”. Aici au fost condamnați la cîte 10 ani pentru înaltă trădare și repartizați în lagărele siberiene. Majoritatea erau bătrîni. Muzeu ca muștele. Barăcile de invalizi erau ocupate în cea mai mare parte de acești „manciurieni”, ca și de „repatriații” din Europa. Li se promitea că vor fi trimiși în case de invalizi, desigur după expirarea pedepsei.

Cînd a început exploatarea pădurii au apărut unele greutăți necunoscute pînă atunci. Au apărut vestitele mlaștini (zabuni). Omul sau calul care nu observau și călcau în aceste mlaștini se scufundau fără posibilitatea de a ieși la uscat. Dacă nu-i arunca cineva o funie sau un obiect de care să se agațe, se îneca. Atît omul cît și vita. Erau foarte periculoase aceste mlaștini. Am asistat la salvarea multor oameni și cai din aceste „zabuni”. Mari necazuri le pricinuiau muncitorilor de la exploatarea pădurilor un fel de musculițe denumite „mașca”, care năvăleau în roiri, se așezau pe față, pe mîini, pe gît și oriunde găseau corpul descoperit și sugeau singele omului sau animalului. Ni se dădeau un fel de mlaști de protecție, dar musculițele erau așa de mici că intrau și prin plasa mlaștilor. Toți aveau fețele pline de singe. Aceasta dura timp de cîteva luni. Zadarnic încercau distrugerea lor cu ajutorul păcurii (dohot). Auzai noaptea prin barăci numai vaiete. După masă urma teroarea țințarilor. Erau milioane de insecte din acestea care sugeau, atît singele omului cît și al animalului, fără nici o milă. Mulți nu puteau suporta chinurile provocate de acest inamic natural. La începutul verii apăreau tăunii, care provocau mari necazuri bieților oameni. Munca le era îngreuiată la apariția acestui inamic. Preocuparea administrației era depășirea planului și severa supraveghere, ca să nu evadeze deținuții. Evadarea unui deținut mobiliza multe persoane pentru prinderea lui. Vai de capul unității de sub pază căreia evada cineva. Erau pedepsiți toți fără excepție. Li se tăiau salariile, soldații erau încarcerati cu lunile, li se oprea corespondența precum și permisele de ieșire în oraș.

(va urma)

PUBLICITATE ○ publicitate

PIERDERI

■ Pierdut buletin de identitate, legitimație de serviciu, eliberată de „Metalcar” Sibiu, pe numele Rusu Maria. Le declar nule. (493)

■ Pierdut legitimație de serviciu, eliberată de S.C. P.I.M. S.A., pe numele Toader Elena. O declar nulă. (488)

VINZĂRI

■ Vind Trabant. Str. Progresului nr. 16.

■ Vind Telecolor nou și televizor color Normende cu telecomandă. Tel. 41 15 69. (495)

■ Vind în comuna Slimnic casă, curte, grădină și anexe —

pe valută. Adresați Slimnic, str. Principală nr. 38. (482)

■ Vind Trabant 601 S cu piese de schimb și motoretă Mobra — nouă. Tel. 4 26 30. (489)

■ Vind camion 7 tone Mercedes-Benz, pe valută, casă, curte, grădină, anexe. Adresați: Slimnic, str. Principală 38, județul Sibiu. (491)

■ Vind vilă cu teren pentru camping în Gura Râului. Telefon 42 62 74, orele 20—22. (496)

DIVERSE

■ Transport marfă cu dubiță 1,2 tone. Pavel Kerts, telefon 44 60 12. Preț negociabil. (478)

S.C. BRINDUȘA vinde pe bază de comandă:

- frigider, congelatoare (toate mărimile);
- televizoare color;
- mașini de spălat „Automatic”;
- aragaze (sigilate în garanție 2 ani).

Informații tel. 4 33 95. (411)

„BRAVO” S.A. organizează excursii la: ISTANBUL în 25 martie și 1 aprilie 1992.

CHINA: BEIJING, SHANGHAI; THAILANDA: BANGKOK în aprilie, mai 1992. Telefon 4 14 95. 2 77 02. (431)

Societatea Comercială SIMPA S. A. SIBIU

ANUNȚĂ onorată clientelă că începând cu data de 21 martie 1992 unitatea nr. 2 din Piața Cibin are următorul program de vânzare a pînii de casă:

— LUNI — SÎMBĂȚA 7; 13,30; 17;

— DUMINICĂ între orele 7—11. — 127 —

Cercul militar Sibiu (Casa Armatei)

ANUNȚĂ deschiderea, începând cu data de 31.03. 1992, a următoarelor cursuri:

— Dans sportiv, modern și de societate — 3 luni

— Gimnastică aerobică — 3 luni

(Cu program atît dimineața cit și după-amiaza)

— Cunoașterea și depanarea autoturismelor

— noțiuni generale — 3 luni

Inscrieri și informații suplimentare zilnic între orele 14—20 la Biblioteca instituției sau la telefon 1 44 27. (429)

SPORT Unde mergem la sfîrșit de săptămînă?

SÎMBĂȚĂ, 21 MART. 1992
BASCHET — Div. A, Sala C.S.S., ora 11: BALANTA C.S.U. SIBIU — MATRICON TG. MUREȘ. Și pentru echipa noastră, turneul „play-off” aduce ca parteneri de întrecere baschetaliștii din Tg. Mureș. Un meci deloc ușor.

VOLEI — Sala C.S.S., ora 12,30: C.S.M. LIBERTATEA SIBIU — FARUL CONSTANȚA. Să sperăm că fetele noastre, jucînd în fața propriilor suporteri, vor reuși să mai ștergă din impresia lăsată în meciul cu Știința Amicii Bacău.

FOTBAL — Div. B, Teren I.P.A., ora 11: ȘOIMH I.P.A. SIBIU — F.C. BIHOR. Despre cartea de vizită a bihorenilor se știe, este dintre cele mai bune, rămîne de văzut, în ce măsură „șoimii” se vor mobiliza, cum au mai făcut și în alte meciuri.

DUMINICĂ, 22 MART. 1992
VOLEI — Div. școlară, Sala C.S.S., ora 10: C.S.S. SIBIU — C.S.S. TIMIȘOARA.

FOTBAL — Div. A, stadionul „Municipal”, ora 15,30: F.C. INTER — F.C. DINAMO. Un meci mare pe gazonul stadionului din parcul „Sub Arini”.

M. BALOMIR

NOU și IMPORTANT

Editura „ACOLADE LITERARE”

BUCUREȘTI, telefon 90/75 35 83, în conformitate cu programul M.I.Șt., a tipărit:

● **COMENTARIILE LITERARE** și teste de vocabular pentru GIMNAZIU și pentru admiterea în licee și școli profesionale;

● **SINTEZE DE LITERATURĂ ROMÂNĂ** pentru BACALAUREAT și pentru admiterea la facultate.

Prețul unui exemplar: 100 lei.

Relații suplimentare la redacția ziarului „21 Radical” — tel. 1 52 10, orele 8—15,30:

— 123 —

SECȚIA AUDIO-VIZUALĂ A BIBLIOTECII „ASTRA”, în colaborare cu elevii Școlii Generale Nr. 14 și a Liceului de Artă, prezintă luni, 23 martie, ora 18, în Sala festivă a Bibliotecii un program cuprinzînd lucrări orchestrale și solist-instrumentale, sub genericul **ARMONII, ARMONII...**

SÎMBĂȚĂ, 21 martie 1992.

9,00 Bună dimineața! • Calendarul zilei. 10,00 Actualități. • Meteo. 10,10 Universal-Sotron. 11,10 Descoperirea Planetei. 11,30 Viața spirituală. 12,30 Ora de muzică. 13,30 7x7. 14,00 Actualități. • Meteo. 14,10 Tele-Club. 15,55 Mapamond. 16,25 Rugby: Franța — Irlanda. 18,00 Arena. 19,00 Refrenele amintirilor. 19,15 Teleenciclopedia. 20,00 Actualități. 20,35 Film artistic. „Pînă cînd ne vom revedea”. 22,25 Săptămîna sportivă. 22,45 Actualități. 23,00 Film serial. „Eu spionez”. Ep. 2. 23,55 Diamond Awards Festival 1986 (I). 0,55 Recomandări din program.

DUMINICĂ, 22 martie 1992

8,30 Bună dimineața! • Calendarul zilei. 9,30 Cutia cu surprize. 10,20 Film serial pentru copii. „Arabela”. Ep. 12. 10,50 Actualități. • Meteo. 11,00 Lumină din lumină. 12,00 Viața satului. 13,30 Cîntecele noastre. 14,00 Actualități. • Meteo. 14,10 Atlas. 14,30 Video-Magazin. 18,05 Știință și imaginație. 18,40 Convorbiri de duminică. Prof. dr. Dan Setiaces. 19,10 Film serial. „Dallas”. Ep. 112. 20,00 Actualități. 20,35 Film artistic. „Îndrăznețul” (Franța, 1976). 22,15 Show-ul de duminică. 23,50 Actualități. 0,05 Duminică sportivă. 0,30 Recomandări din program.

LUNI, 23 martie 1992

14,00 Actualități. 14,10 Calendarul zilei. 14,20 WorldnetU-sia. 15,05 Lahore. Documentar. 15,20 Avangarda săptămîinii. 15,40 Copiii noștri — viitori muzicieni. 16,00 Casa și grădina. 16,30 Muzica pentru toți. 17,00 Actualități. 17,05 Emisiunea în limba maghiară. 18,35 Televiziunea vă ascultă! 19,05 Studioul economic. 19,30 Desene animate. Alice în Țara Minunilor. 20,00 Actualități. 20,35 Tezaur. 21,00 Această poartă a creștinătății. Ep. III. 21,30 Teatru TV. „Lewis și Alice”. 23,10 Repriza a treia. 23,40 Cronica Parlamentului. • Actualități. 0,10 Confluențe. 0,44 Închiderea programului.

Redactor șef: Traian Suciu. Redactori: Gabriela Bălan, Dan Ioan Bogdan, Natalia Dros, Lucian Filip, Marius Gheorghiu, Ion Gîrnod, Camelia Pentelescu. Tiparul: POLSIB S.A. Sibiu.

Direcția Sanitară a Județului Sibiu

str. Gh. Barițiu nr. 3, încadrează prin **CONCURS:**

● **DOI REVIZORI CONTABILI.**

Inscrierile se fac pînă la data de 31 martie '92 la Biroul resurse umane. Relații la telefoanele 3 12 16 sau 1 77 77.

Concursul va avea loc în data de 7 aprilie 1992, — 124 —

21 Radical

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul III,
(CCII)
Nr. 331
Marți,
21
martie
1992
5 lei

Mineriada a cincea sau începutul sfârșitului

Încă din primele zile ale anului 1990, proaspetii emanați au reușit să încălece șaua și să strângă friele calului puterii, ce, la finele lui decembrie 1989, dădea semne că ar vrea să pască pe imăsurile democrației. Renașterea partidelor istorice precum și amplele mișcări ale tineretului ce solicitau dezvăluirea adevărului și restabilirea dreptății au înfricoșat teribil pe comuniștii proaspăt convertiți la democrație. Din acele momente, nomenclaturiiști de linia a doua, autoproclamați „salvatori ai națiunii”, s-au hotărât să apeleze la armele dictaturii proletare. S-a cerut „moarte intelectualilor”, s-au auzit lozinci ca „noi muncim, nu gândim”, „nu ne vindem țara”, „IMGB, face ordine”, „nu vrem Kent, dolari, valută, vrem pe Roman să ne...” și alte asemenea găselnițe, care au reușit să știrbească imaginea pe care ne-o creaserăm în decembrie 1989. Muncitorii din București și împrejurimi fiind însă din ce în ce mai puțin cooperanți la asemenea acțiuni, puterea a apelat la minerii din Valea Jiului, pe care, după ce le-a satisfăcut revendicările salariale, i-a transformat în brigăzi de asalt. În primele două mineriade (cea din ianuarie și februarie 1990) muncitorii din subteran s-au limitat la a măguli puterea și a executa marșuri și jocuri de lumini, cu lămpașele din dotare, precum și de a-și pune în valoare „înaltă” educație

politică democratică prin afirmații de genul „să se mai termine odată cu partidele ăstea pluripartide” (sic!). Iliescu și Roman au avut astfel ocazia să joace rolul de arhangheli, care pacificau spiritele, spunând că partidele — altele decât FSN, desigur — „s-au demascat singure”. Dacă primele două mineriade au fost mai degrabă ridicole, cea de a treia mineriadă a devenit tragică prin imensa dezlănțuire de forță, de ură, de sălbăcie. În urma acesteia, relațiile noastre cu Occidentul au scăzut până aproape de zero. Se conturează deja ruptura Iliescu — Roman. Deși chemați de FSN, doar Iliescu mulțumește minerilor, primul ministru de atunci — mai abil — declinându-și orice implicare. Urmează o lungă perioadă în care diverse comitete și comisii (parlamentare, guvernamentale etc.) anchetează găsind și pedepsind... un miner. Creditele din Occident fiind blocate, URSS-ul prăbușindu-se, neocomuniștii de la putere se văd tot mai lipsiți până și de sprijinul proletarilor, cărora nu le mai pot asigura subvenții economice. Capitalul de hemulumire crește din nou, astfel încât a patra mineriadă, din septembrie 1991, nu mai vine să sprijine puterea, ci s-o clatine și încă atît de virtuos încît gu-

(continuare în pag. a II-a)

Marius GHEORGHIU

Adunarea generală a PNȚCD

Simbătă, 21 martie a.c., în sala Studio a Casei de Cultură a Sindicatelor a avut loc Adunarea generală a organizației județene a P.N.T.C.D.. În deschidere, dl. Gavrilă Dejeu — președintele acesteia — a prezentat Raportul Biroului de Conducere Județean, în care a remarcat faptul că țara se găsește într-o stare de devenire care schimbă realitatea de la o zi la alta, lucru ce impune o vigilență maximă formațiunilor politice, cu atît mai mult cu cît lupta între forțele democratice și cele retrograde ale vechiului sistem continuă. S-a accentuat faptul că PNȚCD continuă să joace un rol de primă mînă în viața politică, deoarece s-a singularizat ca formațiunea cea mai credibilă, cu o atitudine corectă și echilibrată, ce

nu s-a lăsat influențată de circumstanțe, lucru care i-a ridicat prestigiul.

Din punct de vedere organizatoric se intenționează ca pînă la 15 aprilie să se formeze organizații și în localitățile unde nu există, sarcină ușurată de faptul că, în timpul alegerilor locale, s-a luat deja legătura cu cetățenii din acele localități. Se va trece și la pregătirea alegerilor organelor de conducere ale organizațiilor din teritoriu, precum și în organizațiile de cartier și cea a municipiului Sibiu.

Fiind un inițiator al Opoziției Unite, transformată apoi în Convenția Democratică, PNȚCD consideră ca cea mai importantă sarcină politică actuală menținerea unității forțelor democratice, fiind de preferat concesiile în vederea u-

nei victorii generale; abia după aceasta se va putea avea în vedere primordialitatea unuia sau altuia dintre partide.

Privind situația deosebit de grea din Basarabia, PNȚCD este decis să acorde, ca și pînă acum, întregul său sprijin moral, material și uman fraților de peste Prut. (În acest sens s-a adoptat o Declarație al cărei text îl dăm publicității în continuare).

Din discuțiile ce au avut loc, în încheiere, a reieșit că în curînd la sediul partidului se va înființa un „Studio al tineretului”, unde pe lîngă muzica și poezia compusă în temnițele și lagărele comuniste, tinerii vor putea afla adevărata istorie din gura celor cu al căror singe ea s-a scris.

Marius GHEORGHIU

DECLARAȚIE

Adunarea Generală a Organizației județului Sibiu a Partidului Național Tărănesc Creștin Democrat la act cu îngrijorare de situația deosebit de grea căreia frații noștri de dincolo de Prut trebuie să-i facă față datorită tendințelor separatiste ale locuitorilor rusofoni, care urmăresc dezmembrarea teritoriului din partea stîngă a Nistrului de trupul Moldovei și atentează astfel la unitatea și integritatea sa teritorială.

Facem apel la toate forțele patriotice și democratice ale poporului român ca în aceste zile grele să-și exprime cu fermitate întregul sprijin față de frații noștri basarabeni. Cerem Parlamentului și Guvernului nostru să susțină și să apere pe toate căile cauza

Moldovei; să reamintească factorilor și forurilor internaționale că acest ținut românesc a fost în mod brutal smuls din trupul țării noastre printr-un act dezastru de comunitate internațională, inclusiv de acei care l-au adoptat și pus în aplicare; că urmarea firească în plan politic și juridic a acestei recunoașteri este dreptul și respectarea dreptului la restabilirea situației anterioare și reunirea Basarabiei cu Patria Mamă; că în sfîrșit, pînă la realizarea acestui deziderat și îndreptățit act istoric, trebuie barate toate forțele și tendințele ce ținesc la dezmembrarea și slăbirea unității de teritoriu și de spirit a fraților noștri basarabeni.

Sibiu, la 21 martie 1992.

Cazacii, ortazacii și atamanii lor

Alcătuite din corpuri de cavalerie, oștile cazace ale armatelor imperiale ruse erau recrutate din rîndul populațiilor, odinioară nomade ori seminomade, din stepele Rusiei meridionale. Acestea erau folosite ca paznici ai împărăției pravoslavnice. Avînd deci rol de apărători ai Imperiului, ei au format, în același timp, și trupele de avangardă ale acestuia în neîncetata expansiune ruso-taristă. În rîndurile cazacilor de pe Don se regăsesc și iobagi fugiți de pe moșile boierilor ruși și ale nobililor poloni, în veacurile XV—XVI.

Ca unui cărora le-a fost încălcată demnitatea și amenințată libertatea, ar fi fost foarte firească ca aceștia — cazacii — să fie foarte sensibili la libertatea și demnitatea altor neamuri, pe care să le respecte. Realitatea este cu totul alta. Moștenirea cazacă, în sensul ei cel mai amenințător la adresa libertății, a fost prelătată cu succes de către revoluția bolșevică și de către imperiul sovietic, care i-a folosit în aceleași scopuri împătore și dominatoare, de cerberi ai puterii.

Smirnov — mai marele autoproclamat republici transnistrene — îi folosește cu succes și rezultate tragice pe acești eterni slujitori ai imperiilor din răsărit: înarmați, organi-

zați (duși, aduși, conduși), instruiți, sprijiniți logistic, de către cine nu-i greu de aflat: imperiul bolșevic nu trebuie să moară, iar paznicii lui din totdeauna sînt folosiți după metodele cunoscute ale terorii și intimidării, ale crimelor și samavolnicilor de tot felul.

Intemeiați pe minciună, actuala putere nomenclaturistă din România post-decembristă a avut și are, mereu, nevoie de forțe de sprijin. Lipsindu-i detașamentele de cazaci, a inventat propriile legiuni de „ortazaci”, cu bazele principale în Valea Jiului și... în alte văi.

Folosii inițial (ianuarie și februarie 1990) împotriva elementelor ostile democrației originale, „ortazacii” (cazaci — în versiune românească) și-au găsit, pe parcurs, utilizări dintre cele mai variate, sub comanda atamanilor lor, instruiți de către băieții cu ochi (și eoleți) albaștri — curățarea Pieții Universității, descăurarea lui Roman și la alte activități gospodărești, sub conducerea atamanului lor Cosmazac.

... În martie 1945 cînd Vișinski a bătut cu pumnul în biroul regal pentru a-l convinge pe Suveran de necesitatea instalării guvernelor groziste, ce a deschis „calea groazei naționale”

(continuare în pag. a III-a)

Taras Bulba redivivus...

Desen de F.V. ȘTEFĂNESCU

Mineriada a cincea sau începutul sfârșitului

(urmare din pag. 1)

vernul Roman se prăbușește și nici Cotroceniul nu este scutit de agresiuni. Urmează alte comitete și comisii de anchetă și... cam atât.

Nici guvernul Stolojan, deși mai pragmatic și mai puțin pus pe căpătuială, nu reușește să stopeze declinul, astfel încât în martie 1992 minierii lui Miron Cosma ajung din nou în Capitală, încercând să și dicteze condițiile, ba chiar mai mult, liderul lor instalându-se în fotoliul Președintelui Sena-

tului. Deși cedează mai greu, premierul e obligat să poarte tratative, din care iese suficient de neșifonat (spre deosebire de Roman), pentru a da citire diverselor comuni ate. Mai mult, după atita tăcere, comisiei parlamentare îi revine deodată glasul anunțând că Miron Cosma e vinovatul principal al mineriadei a patra. Să nu uităm că în conflictul Iliescu — Roman s-a ajuns la faza de amenințări și șantaj reciproc. Se pare că în jocul de interese ce animă puterea și FSN-ul, lide-

rul gârșilor de asalt, folosite în conflictele de până acum, va fi sacrificat, ceea ce, să recunoaștem, ar fi greu de realizat. Oricum, se pare că întreaga competiție a minierilor nu a făcut, în final, decât să dezvăluie adevărata față a „dictaturii proletariatului”, precum și a celor care s-au sprijinit și folosit de ea. Credem, deci, că acesta pare a fi momentul în care cei (neo)-compromiși vor trebui să recunoască începutul sfârșitului lor...

Pîinea, la sfârșit de săptămînă

Sfârșitul de săptămînă ne rezervă, de un timp încoace, printre altele și surpriza alergăturii și statului la coadă pentru procurarea pîinii.

Zvonurile despre o oarecare grevă la Panificație au fă-

cut ca, vineri, locuitorii orașului să părăsească alte indeletniciri, să se ocupe în exclusivitate de aprovizionarea cu pîine. Cel mai asaltat părea a fi fost chioșcul din fața întreprinderii producătoare de

piine de pe str. „Dorului”. Dar pîinea ce se distribuie aici are o rară „calitate”: aceea de a se putea consuma numai proaspătă. După o jumătate de zi devine fărâmițoasă, cu tendințe de gust acru. Vineri după amiaza celelalte centre de vânzare a pîinii din oraș s-au transformat, din nou, în expoziții de rafturi goale.

Un telex sosit la timp a anunțat la „SIMP” S.A. amânarea grevei despre care pomeneau, așa că mașinile au pornit și simbătă dimineața să aprovizioneze orașul cu pîine. La toate centrele s-au format, de la prima oră, cozi imense; pîinea s-a vîndut... cum se spune, ca pîinea caldă.

În jurul orei 9 la Magazinul de pe B-dul Vasile Milea pîinea se vînduse. Se mai găseau covrigi. La Magazinul Dumbrava, un grup de tineri s-au decis să mai aștepte un transport de pîine. La Magazinul „Cedonia” din Hipodrom II s-a adus pîine: s-a stat la coadă, ca să cumpere doar cîțiva, cantitatea adusă neajungînd. Restul oamenilor înșirați pe zeci de metri au pornit cu plasele goale în alte părți, unde la fel s-a întimplat: au întilnit fie rafturi goale, fie lume așteptînd, fie pîine pe terminate, la care n-au putut decît să privească.

Cîte vineri și simbete vor mai trece așa?

Gabriela BALAN

Ocna Sibiului — o mină de aur (! !)

Este cunoscut faptul că, pentru orice sibian, lacurile sate de la Ocna Sibiului reprezintă un mic litoral. Importanța terapeutică precum și cea turistică și de agrement aduc aici zeci de mii de oameni de la care se pot obține frumoase venituri. O lungă perioadă de timp investițiile și amenajările efectuate în perimetrul lacurilor au fost minime, dacă nu chiar inexistente, în ciuda faptului că în fiecare vară clienții dădeau un adevărat asalt. Unde s-au dus banii încasați în tot acest timp este greu de spus, de vreme ce aspectul urbei Ocna Sibiului lasă mult de dorit.

Este destul de ciudat ca o localitate care dispune de un asemenea tezaur natural să nu investească în turism; dar iată că cei aflați la conducerea primăriei semnează prin persoana domnului Pirvu Valer, la 31 iulie 1991, un contract de închiriere, pe timp de cinci ani, cu firma „Solifodium” SRL, însoțit de o clauză care dă posibilități de prelungire a acestui acord. Suma stabilită în contract —

300 000 lei și 10% din profit să fie vărsată primăriei. Ce reprezintă în acest moment o asemenea sumă nu mai are rost să explicăm. Chiar dacă firma „Solifodium” — nume ce derivă din latinescul „a săpa în sare” — afirmă că a făcut anumite amenajări în anul ce a trecut, nu se poate spune că la începutul acestui martie starea lucrurilor era prea bună. O bună parte din podiumuri aveau scinduri lipsă (se pare furate), unele scări și alte căi de acces fiind prăbușite, sau grav deteriorate, după cum și întregi suprafețe mari de plasă din gard au dispărut...

Problema este însă alta. În momentul în care orice primărie, întîmpinînd mari probleme financiare, interesul cui a fost să fie închiriate, contra unei sume, deosebit de mici, aceste lacuri care puteau fi o adevărată mină de aur pentru localitatea Ocna Sibiului? Poate fostul primar, dl. Pirvu Valer, ne va putea oferi un răspuns credibil acestei întrebări.

Marius GHEORGHIU

Creditele de investiții

În ultima vreme, o serie de cititori ne-au solicitat amănunte cu privire la creditele de investiții. Pentru aceștia, ca și pentru toți cei interesați, ne-am adresat încă o dată d-lui Nicolae VASIU, directorul Filialei Mediaș a Băncii Comerciale Române: „Creditele de investiții, cu termen de rambursabilitate cuprins între 1—15 ani, se acordă pentru achiziționarea de animale de muncă, producție și reproducție, mașini, utilaje, instalații, precum și alte mijloace fixe, perioada de rambursabilitate fiind de la 1 la 5 ani, situație similară și pentru creditele privind amenajarea, modernizarea și dezvoltarea spațiilor și capacităților de producție existente — respectiv executarea de reparații capitale și curente sau realizarea unor obiective de investiții cu caracter productiv,

prin construire sau cumpărare. În acest sens trebuie specificat faptul că, deocamdată B.C.R. a sîstat acordarea de credite pe termen mediu și lung pentru cumpărarea de locuințe. Revenind la creditele de investiții, precizăm că toți solicitanții trebuie să îndeplinească anumite condiții și anume: acoperirea din surse proprii a 15—30% din valoarea investiției prevăzute, să prezinte garanții asigurătorii, respectiv profitul ce urmează a se realiza precum și amortizarea inclusă în costuri să permită rambursarea integrală a creditului acordat.

La creditele pentru obiective de investiții cu caracter productiv se acordă și o perioadă de grație de un an de zile, determinată în funcție de durata prevăzută pentru control și atingerea parametrilor proiectați. Nivelul actual al

dobînzilor pentru creditele de investiții este de 30%, banca rezervîndu-și dreptul de a-l modifica ulterior, în funcție de nivelul pieței, respectiv al negocierilor dintre clienți și instituție”.

Ion GIRNOD

Cu sau fără „economie de piață”, tinerii se distrează la discotecă.

Foto: Iulian PREDA

METONIMII Piatra magică (V)

Da, dar cum? Unde trebuie înfipt primul țărșu? Din păcate, nu putem cobori nici măcar cu gîndul (gîndul cel filtrat de luciditate) pînă în spațiul și timpul originilor, unde să găsim lucrurile în stare de arhetip. Sîntem viețuitori ai secolului XX, copii ai rațiunii contemporane, de la care am învățat toate principiile cunoașterii, dar și toate limitele ei, toate erorile și hiatusurile infiltrate în noi de-a lungul atitor secole de știință și civilizație. Cum să învingi sumedenia de obstacole așezate în calea mitului și magiei de către rațiunea suficientă, cînd tu nu ești decît un individ, un simplu individ și nu o entitate, ca omul începuturilor?

Odată ce semnificația și rosturile primordiale ale Pietrei Soarelui, oricare ar fi fost ele, nu mai sînt cunoscute și acceptate de către colectivitatea de care se leagă, ea își pierde nu numai funcționalitatea ci și eficiența, se retrage în sferele pure ale misterului și sfîdează de acolo orice încercare de a o explica. Mai pulsează din cînd în cînd spre noi cîte un semnal care-și caută înțelesurile în ordinea lumii — în speranța, inconștientă și zadarnică, de a-și găsi un receptor întîrziat, vreun „ultim Berevoici” care să-și încordeze încă o dată în el puterile unui întreg lanț

de strămoși magi și solomonari — dar, tot ca în povestirea lui Voiculescu, concluzia se ivește înaintea acțiunii: „magia s-a istovit în om, puterile ei s-au strămutat în fier și oțel”.

Ce putem face, așadar, în fața acestei coloane misterioase pe care locuitorii satului în preajma căreia e înălțată (de cine? de cînd? de ce?) o numesc Piatra Soarelui și care le vorbește din cînd în cînd în limba-jul cifrat al vrajei și superstiției? Cum să ne raportăm la ea? Ca niște raționabili ghidați de experimentul științific stăpînind despotice lumea civilizației, ori ca niște sălbatici lăsîndu-ne sugestații de parapsihologie? „Perspectiva magică — spune același Blaga — conține experiența să între într-un angrenaj logic de mari subtilități, răpindu-i cu această drepturile de control” (Despre gîndirea magică). Ar trebui, așadar, să avem asupra noastră o substanță care să neutralizeze experiența conștientă, asemeni unui spray anestezic. Dar atunci, poate, ne-ar speria atât de mult ceea ce am putea cunoaște prin reducere magică încît ne-am pierde de veacul nostru ca de o căruță ce înaintază cu viteza luminii printre bolovani.

Vasile AVRAM

INFORMATII Conferință Noica

Centrul European de Poezie și Dialog Cultural Est-Vest, Inspectoratul pentru Cultură și Revista „Euphorion” vă invită să participați la Conferința Comențării de Constantin Noica (despre manuscrisele eminesciene și despre Constantin Brîncuși).

Invitat de onoare: domnul Aurel Cioran.

Conferința va avea loc la sediul Inspectoratului pentru Cultură, str. Lucian Blaga nr. 15, miercuri, 25 martie, orele 17.

Festivalul internațional de Jazz „NAE IONESCU”

Ediția '92 a Festivalului de Jazz din Sibiu, va avea loc la Casa de Cultură a Sindicatelor, între 27 și 29 martie a.c. Festivalul va debuta, ca de obicei, cu un concurs al debutanților. Vineri, 27 martie, de la ora 16,00, vor intra în concurs 5 formații din București, Sibiu, Galați și Chișinău (singele apă nu se face!).

Juriul concursului este format din nume de primă

strălucire ale muzicii românești: Dumitru Capoianu, Johnny Răducanu, Florian Lungu, Marius Popp, Mircea Tiberian, Liviu Butoi, Dan Ionescu.

Comitetul director reamintește că ofertele de sponsorizare se primesc la telefoanele: (92) 41 30 59; 44 99 33 și 44 31 45 sau fax: 92/41 30 59.

T.O. — fax

TEATRU

Teatrul Național din Tirgu Mureș prezintă vineri, 27 martie, ora 19, la sala Teatrului spectacolul cu piesa „PELICANUL” de August Strindberg. În distribuție: Smara Marcu, Nicolae Mihoc, Mihaela Rădescu, Nicolae Cristache, Doina Preda. Regia: Dan Alecsandrescu.

Țiganii din Chișinău la Sibiu

Teatrul de Revistă și Comedie muzicală Deva organizează, miercuri, 25 martie, orele 16,30 și 19,30, la Sala Sindicatelor, spectacolul de revistă al Teatrului de Estradă al Țiganilor din Chișinău. Biletele se găsesc la Casa Sindicatelor.

Expoziție

La Galeriile Sirius mai poate fi, încă, vizionată expoziția de pictură a pictorului Doru Rotaru.

PROGRAM

MARTI, 24 martie 1992

10,00 Actualități • Meteo.
10,20 Calendarul zilei.
10,30 TV5 EUROPE.
12,10 Ora de muzică.
13,00 Interferențe.
13,30 Muzică pentru părinți.
14,00 Actualități • Meteo.
14,20 Tra-

diții.
14,50 Preuniversitaria.
15,25 Telescoala.
15,55 Agenda muzicală.
16,15 Conștientizări.
17,00 Actualități.
17,05 Repere transilvane.
Emisiune realizată de Studioul RTV Cluj.
17,35 Muzica pentru toți.
18,00 Salut, prieteni!
19,00 Studioul economic.
19,30 Desene animate: „Alice în Țara Minunilor”.
20,00 Actualități.
20,35 Sport.
20,45 Telecinemateca: „Legături periculoase — 1960”, (Fr., 1959).
22,35 Mistificare sau adevăr?
23,35 Cronica Parlamentului • Actualități.
0,05 Meridianele dansului.
0,30 Recomandări din program.

IMPERIUL RUSESC, UN VECIN HRĂPĂREȚ — Cine nu știe, SĂ ȘTIE! —

La 29 ianuarie 1829, puterea țarului a promulgat un nou cod de legi, prin care s-a suprimat autonomia Basarabiei. S-a introdus obligatoriu limba rusă, ținutul contopindu-se cu marea Rusie. În 1871 provincia a devenit o gubernie a imperiului țarist. Între 1918—1940, Basarabia se unește cu regatul România. După această dată, o nouă nenorocire s-a abătut asupra populației din zonă, care a devenit sclava unui regim hrăpăreț, ca urmare a unui act de brigandism, tîlhărie, comis de Stalin și Hitler: prin răpirea teritoriilor din răsăritul României.

După anul 1970, în Republica Moldova, deși era sub cea mai crudă teroare sovietică, intelectualitatea de origine română s-a organizat și a purces la munca dificilă de educare a maselor populare, prin pregătirea și dezvoltarea sentimentului național. Oamenii au înțeles că sînt români, folosesc același grai, ca toți frații lor din România. O muncă grea, plină de riscuri, dusă cu prețul libertății și vieții acestei pătri sociale. Au reușit să introducă grafiia latină, în reviste, ziare și în școli. Au pregătit terenul Unirii cu Țara.

În anul 1990, întregul lagăr comunist, inclusiv URSS-ul anulează pactul Molotov-Ribbentrop, cu toate consecințele sale, pact prin care ne-au fost jefuite teritoriile românești: Basarabia, nordul Bucovinei, Ținutul Herța, Insulele de pe brațul Chilia și Insula Șerpilor.

În anul 1991 colosul de lut, URSS, s-a dezintegrat, formîndu-se în același timp o comuniune artificială de state independente.

După cum rezultă din faptele relatate Basarabia, din punct de vedere politic, devenise liberă fără a depinde de imperiul rusesc. Fructul era copt, trebuia cules imediat. Unirea Republicii Moldova cu România se putea înfăptui pe cale pașnică. Această șansă u-

nică n-a fost valorificată, chipurile, din prudență. Federația Rusă a sesizat la timp pericolul de a pierde ținutul cotopt în 1940. Prin diversiune a încurajat menținerea la putere a unui președinte în persoana lui Mircea Snegur, comunist notoriu; precum și dezavuarea și îndepărtarea lui Druc din fruntea Guvernului Moldovei; apoi facilitează ca republica să se declare independentă și să fie recunoscută pe plan internațional. În acest mod unirea s-a amînat pînă la un timp nedefinit. Acesta-i primul succes al Federației Ruse. Ambiguitatea României a contribuit substanțial la frînarea procesului unirii.

Al doilea pas, pus la cale de Federația Rusă, este acela că Republica Moldova trebuie să devină un cap de pod al slavismului, cu deschiderea spre sud. În acest scop Federația Rusă a pornit un război nedeclarat, împotriva Republicii Moldova. A trimis în zona nistreană mii de cazaci și alți ruși bine instruiți, înarmați pînă în dinți cu cele mai moderne arme, cu care căsăpesc pe românii din zonă. Armata 14 care ține ocupată,

din punct de vedere militar, o țară străină — Moldova — prin violență a înlesnit dotarea cu blindate, armament și tehnică militară a mercenarilor țarului roșu. Moldovenii noștri și ei sînt bine „înarmați”: luptă contra terorștilor cu moralul, singura armă de care dispun ea de dotare cu armament nici vorbă nu poate fi.

În timp ce frații noștri de peste Prut au ajuns în culmea disperării, conducerea din România ne îndeamnă la prudență, vezi Doamne să nu-i supărăm pe ruși ca, ferescă Dumnezeu, nu cumva Ungaria să ne ia Ardealul. Ridicolă concepție. Basarabienii nu au nevoie de soldații din România, lor le trebuie tehnică militară — armament — ei au luptători, plini de abnegație și curaj, dar asta nu ajunge.

În Republica Moldova, românii sînt asasinați de cazacii intrusului Smirnov, care nu-i cetățean al Republicii, iar alții au luat calea bejeniei, în timp ce în România se manifestă compasiune și prudență. Asta da, ajutor!

Vasile GIURGIU

— veteran de război —

Cazacii, ortazacii și atamanii lor

(urmăre din pag. I)

În România se aflau oști sovietice, în cadrul cărora cazacii alcătuiau detașamente de frunte. Prezența acestora a fost convingătoare pentru a determina instaurarea, pentru 50 de ani, a dictaturii proletarietului...

...În martie 1992 la accesul triumfal al atamanului Cosmazac în parlament, oștile de „ortazaci” au deja în urmă victorii de răsunet, chiar dacă mai sînt unii care (nerecunoscători) par să le fi dat uitării. Dar să nu uităm că dictatura proletarietului nu se instaurează pe cale parlamentară și nici prin fair-play.

prof. Nicolae POP

P.S.: Este bine a se avea în vedere că atunci cînd rîvnesc cu tot dinadinsul la ceva, cazacii nu se dau în lături de la nimic pentru a-și satisface poftele. La 1650, cînd atamanul cazac Bogdan Hmielnițchi și fiului său Timuș le-a venit ideea să se încuscrească cu Vasile Lupu, domnul Moldovei, rîvnind la mina domniței Ruxandra, nimic nu le-a mai putut sta în cale. Oare acum în Transnistria, chiar să nu se găsească stavila poftelelor căzăcești? Și nici ortazacii să nu poată fi stăviliți în poftele lor?

Cazacii de pe valea (dreaptă) a Nistrului și ortazacii de pe Valea Jiului în mina cui or fi și la mina cui rîvnesc?

Opinii „GOLGOTA” oierilor mărgineni

După cum am aflat din Conferința de presă ce a avut loc la Ministerul de Externe, după vizita ministrului A. Năstase la Moscova, un nou tratat urmează să se finalizeze între România și Federația Rusă. În scurtul popas la Moscova s-ar fi re-re-discutat retrocedarea tezaurului României, depus spre păstrare în timpul primului război mondial, urmare a ocupării Bucureștiului de către trupele germane invadatoare. Fără a mai menționa marea valoare a pieselor ce compuneau tezaurul nostru, în zilele noastre el ar reprezenta 9 miliarde lei, aur, echivalent a 38 miliarde dolari SUA.

În completarea articolului semnat de dl. profesor N. Pop, apărut în acest ziar (17 martie 1992) socotesc că se cuvine să se facă auzite-cunoscute și alte probleme deosebite — ce ar fi trebuit puse în discuție înainte de a se fi finalizat textul viitorului tratat, care va înlocui pe cel semnat de dl. Iliescu și tov. Gorbaciov, în anul 1990.

Este vorba despre drepturile la despăgubiri la care ar trebui să aibă acces zecile de familii din Mărginimea Sibiului, ai cărei oieri în transhumanță prin Basarabia spre Ucraina, Crimeia și chiar dincolo, spre estul acestora, a însemnat o adevărată GOLGOTA.

Ne îndeplinim o datorie expunînd unele aspecte ale acelei golgote însă promitem că vom continua să le facem cunoscute în întreaga lor amplitudine. În anii dinaintea primului război mondial și pînă la intrarea României în război, mulți oieri din Mărginimea au plecat în transhumanță în zonele menționate. Alegerea acestor destinații nu este cazul să o detaliez acum, din cauza lipsei de spațiu, dar, este totuși necesar să amintim una din motivații, aceea a numărului mare de oi în proprietatea unor familii de oieri față de puținătatea paștilor din zonă.

După instalarea regimului bolșevic în Rusia, oierilor mărgineni le-a fost interzisă revenirea în țara lor, ce să

mai vorbim de readucerea oierilor. Astfel, din oameni liberi au devenit un fel de prizonieri ai regimului, legați de locurile unde se așezaseră, avînd o libertate limitată de mișcare.

În aceste condiții, gospodării cum îi știm, și-au construit case, mai mari sau mai mici, după posibilitățile fiecăruia. Imobilele le-au fost luate odată cu oile și celelalte bunuri, ca preț al permisului de repatriere, bieții oameni revenind doar cu desagații în spate. Unchiul meu și-a adus, însă și icoana Sf. Gheorghe care l-a însoțit la plecare. Odată ajuns acasă, în satul Sibiel, mătușa mea împreună cu soțul ei au pornit-o spre Sibiu, unde, la poarta cazarmii 90 Infanterie a făcut cunoștință cu fiul său (cetană în stagiul pe care nu-l mai văzuse de la botezul acestuia).

Mulți dintre mărgineni nu au mai avut șansa de a-și mai vedea părinții, copiii, soțiile sau rudele, murind pe meleaguri străine — unii în închisori, alții fiind îngropați în cimitirele așezărilor respective.

Revenind la tratatele ce vor fi întocmite și semnate cu republicile din C.S.I., pe lângă clauzele de natură politică, economică, asistență etc., oare nu va fi cazul să se prevadă un capitol privind relațiile de drept ce pot statornici, pe pe lângă obligația restituirii tezaurului (negociere deja avansată), și pe aceea a unor despăgubiri pentru bunurile ce au aparținut oierilor mărgineni și confiscate sau expropriate?

Socotesc că ar fi cazul ca dl. președinte Iliescu, a cărui vizită în comuna Tilișca, jud. Sibiu (în anul 1991), pentru a-și căuta legăturile de rudenie din ramura mamei sale, își va da silința ca în tratatele în curs de întocmire să găsească modalitatea de a insera oarece clauze care să permită desădunarea oierilor mărgineni, printre care se află și 31 oieri din comuna Tilișca, ce au suportat GOLGOTA transhumanței în Rusia.

av. Liviu LALU

VASILE ȚEPORDEI

POHOD NA SIBIR

Plecarea la muncă se făcea la ore fixe. Urma numărarea însoțită de injurături și amenințări. Înainte de pornire, se repeta formula: „Un pas la dreapta sau la stînga din rînd, atrage împușcarea”. Ploua, ninge, deținuții trebuiau să iasă la muncă. În cea mai mare parte a timpului eram uzi pînă la piele. Se lucra în condiții cu totul înumane. Pînă venea iarna, toți erau încălțați într-un fel de bocanci de pinză. Tălpile erau de cauciuc. Iarna se dădeau brigadierilor pîslari. Restul muncitorilor primeau un fel de cizme (burchi) confecționate din materialul din care se coseau hainele vătuite. Acestea se introduceau în niște galoși, care de cele mai multe ori se găureau și picioarele erau veșnic ude. Fiecare primea, la 6 luni, o pereche de obiele, cu care își învelea picioarele. În fiecare seară trebuiau trimise hainele și obiectele la uscătorie (sușlică). De multe ori se pierdeau, sau se ardeau. Noaptea erau un chin. Cîrceii erau inamicul nr. 1 al bieților deținuți. Majoritatea se vîitau, alții plîngeau, alții injurau. Numai de dormit nu se dormea.

Din cînd în cînd se aducea la „lareoc” piine, marmeladă și alte alimente care prisoseau magazinelor pentru populația liberă. Dar aici se cumpăra după un sistem anumit: favorizații.

Foamea permanentă era tovarășul nedespărțit al deținuților.

În lagăre mai erau și diferiți sectanți, care refuzau să lucreze simbăta. Uneori îi încarcerau, iar alții erau lăsați în pace.

În ajunul Sfințului Nicolae am încercat și eu marea cu degetul. M-am prezentat șefului lagărului, declarîndu-i că fiind preot nu pot ieși a doua zi la lucru. Mi-a spus să aștept puțin în antecameră. A plecat lăsîndu-mă singur. Peste vreo jumătate de oră a apărut o femeie, care m-a invitat să intru în biroul șefului. A început să mă chestioneze: dacă sînt preot, de ce confe-

siune, de unde și dacă cred în Dumnezeu. Mi-a spus să-i arăt cum fac semnul crucii. Tot ea mi-a spus că a mai găsit un preot care însă se închina cu toată mina. M-a pus să jur că nu voi divulga convorbirea noastră. Este credincioasă și stă cu soțul și mama ei. Soțul este șeful lagărului. El este trimis aici ca pedeapsă. Mi-a mai spus că are un copil de cîteva luni și nu-i botezat. Știa de la mama ei că pot oficia botezul pe scurt. Cea mai apropiată biserică este la Sferdlovsk, dar ea nu poate merge. Mă roagă deci să-i botez copilul, sub jurămînt că nu voi divulga acest act. Dacă s-ar afla, situația lor ar deveni tragică. Ar pierde piinea și poate și libertatea. Mi-a făcut următorul plan: soțul ei mă va opri de la lucru. Eu voi sta în baracă. Va veni un soldat să mă ia din lagăr pentru a tăia lemne în curtea casei șefului lagărului. În mod regulat această operație o face cîte un pedepsit. Pe la ora 10 m-a strigat un soldat la poartă, mi-a dat un topor în mină și m-a luat cu automatul din urmă. La cea. 200 m era locuința șefului. M-a introdus în curte. Am despicat cîteva buturugi de mestecăni și le-am făcut grămezi. O bătrînă a deschis ușa și mi-a spus să car lemnele în bucătărie. A spus soldatului să stea la ușă, deoarece eu voi aranja lemnele și voi scoate cenușa din sobe. A închis ușa și m-a introdus în casă unde era totul aranjat pentru botez. Am sfîșit apa și untdelemnul și am pronunțat formula botezului. Eram în casă numai soția șefului, cu mama bătrînă. S-au închinat cu evlavie și mi-au repetat rugămînta de a nu divulga. M-au tratat cu niște slănină, salam, unt și piine. Mi-au spus că mă vor mai chema, să le mai tai lemne. Au deschis ușa și m-au dat în primire soldatului. Acesta m-a condus la lagăr. Eram singur în baracă, mi-am făcut rugăciunile cuvenite și mă gîndeam la cele petrecute. În fond poporul rus este credincios mai ales generația care mai avea legături cu trecutul. Nu-mi ieșea din minte ținuta evlavioasă a bătrînei mame, care a ținut copilul tot timpul cît l-am botezat. După pronunțarea formulei: „Se botează robul lui Dumnezeu Ivan...” fața ei se luminase, pareă nici nu era pe pămînt...

A venit la mine Bruma Călin. S-a bucurat că șeful s-a îndurat să mă lase de Sfințul Nicolae acasă. „Asta trebuia să facă el mai de mult — zice Bruma. De ce pe adventiști îi lasă simbă-

ta?”. El nu știa care-i dedesuptul treburilor. Era botezul copilului. Bătrîna îi determinase s-o facă. Viața și-a urmat cursul normal. Duminicile eram cu toții în lagăr, iar în restul zilelor la pădure.

În ziua de 20 decembrie, cînd am ieșit cu toată lumea la poartă pentru a pleca la pădure, ofițerul politic care ne ura de moarte, în special pe noi cîțiva străini, mă scoase din mulțime și anunță public că eu nu mai plec la lucru, deoarece a primit ordin să mă expedieze în România. „Probabil — zicea el — îl cere guvernul român, sau pur și simplu guvernul sovietic l-a găsit nevinovat și îl pune în libertate”.

După plecarea brigăzilor la pădure am fost condus la depozitul de efecte și m-au îmbrăcat în haine noi din cap pînă-n picioare: cămăși, pantaloni, telegreică, bușlat, pîslari, căciulă, mănuși etc. M-a dus la bucătărie și a ordonat ca pînă la plecare să fiu alimentat aparte. „Plea-că în țară străină și trebuie să dovedim că noi sîntem umani și atenți cu toată lumea”, zice politicianul.

M-au ținut așa pînă în ziua de 3 ianuarie, cînd m-au scos din lagăr și m-au dus la gară. M-au urcat în vagonul „zac” împreună cu trei criminali odioși, ce aveau mîinile și picioarele în fiare. Mie îmi dăduseră prietenii, la plecare (Bruma, Soci, Pop Dumitru și alții) din alimentele lor. Îmi dăduse și bucătarul, căci, de, plecam în România. Abia în tren am aflat de ce așteptasem de la 19 decembrie la 3 ianuarie plecarea. Nu venea vagonul „zac”. Cei trei bandiți erau morți de foame. Fuseseră condamnați pentru crimă și nu li se dăduse decît rația de pedeapsă: 600 g piine și puțină „tiulcă” (hamși). Cînd am intrat în vagon cu ei și au văzut pachetul de mîncare ce-l aveam la mine, mi s-au adresat: „Barbă, dă-ne și nouă ceva să mîncăm că sîntem morți de foame”. Am desfăcut pachetul și i-am hrănit ca pe niște copii, căci aveau mîinile încătușate. După ce i-am săturat, unul dintre ei m-i s-a adresat: „Îți mulțumim. Acum vedem că tu ești cu adevărat slujitorul lui Hristos. Ne spusesse nouă Aleluiev” (cel cu Paștele).

Am mers trei zile pînă la Sferdlovsk. Pe drum am isprăvit toate merindele. Cînd am ajuns în holul închisorii, bandiții au fost descătușați.

(va urma)

VINZĂRI-CUMPĂRĂRI

● Vind 2 dulapuri cu 2 uși din lemn — 2 dormeze de o persoană și aragaz cu patru ochiuri. Sibiu, str. Rusciorului nr. 2, bl. 67/29 C. (500)

● Vind apartament, pe mărci, str. Semăforului bl. 14/53. Telefon 44 11 73. (501)

● Vind vilă cu teren pentru camping, în Gura Râului. Telefon 92/42 62 74, orele 20—22. (496)

● Vind convenabil autoturism „Olt-it“ Club 11 RL, nou, model francez, în garanție, culoare gri-bleu metalizat. Informații, telefon 92/87 29 84, între orele 18—20. (PG)

● Vind VW Transporter — stare foarte bună. Telefon 43 09 38. (MP)

Mica publicitate

● Vind anvelope diferite mărimi pentru jenți de 13, 14, 15 țoli, telefon 42 62 42, după ora 16. (499)

● Vind ladă frigorifică 180 l, marca Privileg. Informații telefon 41 22 75, între orele 17—20, preț negociabil. (498)

● Vind urgent apartament 4 camere, parchetate, baie, bucătărie, faianțate plus pivniță, pe valută. Telefon 44 80 65. (497)

● Vind 2 verighete de aur, 14 K. Preț convenabil. Telefon 47 27 93, după ora 16. (PG)

SCHIMB LOCUINȚĂ

● Schimb apartament 3 camere, confort II, proprietate, V. Aaron, cu apartament 2 camere. Telefon 42 75 95 (486)

DIVERSE

● Transport marfă cu dublă de 1, 2t. Kerts Pavel, telefon 44 60 12. (478)

● FIRMA „PROLANS“ Service Kodak, dezvoltare urgentă și garantată, în 24 h. Proces C 41. Centre de primire a filmelor (C 41), pentru dezvoltare și executarea de fotografii: — Magazin Chimicale „Archim“, str. Avram Iancu nr. 2; — Magazin „Pisica Neagră“; — Recepție Hotel „Bulevard“. (64)

Cabinet medical dr. LOTREANU C-TIN și dr. LOTREANU ANNE LUISE.
— Pediatrie; cardiopatie; homeopatie pe iatrică.
Sibiu, str. Bucegi nr. 4.
Deschis zilnic 17—20. Simbata și duminica închis.
(270)

„BRAVO“ S.A., organizează excursii la ISTANBUL în 1, 8, 15, 21, 29 aprilie 1992.

— CHINA, BEIJING, SHANGHAI, THAILANDA, BANGKOK, în aprilie, mai 1992. Telefon 42 77 02; 43 42 54. (502)

S.C. „BRINDUȘA“ vinde pe bază de comandă: frigider, congelatoare (toate mărimile); TV color; mașină de spălat automatic; aragaze (sigilate, garanție 2 ani).

Informații telefon 44 33 95. (503)

ȘCOALA DE ȘOFERI „A L L D O“.

Face înscrieri pentru seria lunii aprilie, la sediul din str. Oituz nr. 31, de luni până vineri, între orele 11—17.

Se asigură:

Instruire practică; legislație rutieră; mecanică; prim-ajutor;

PREȚUL ȘCOLII ÎN AVANTAJUL DUMNEAVOASTRA!

Relații suplimentare la telefon 42 54 33. (461)

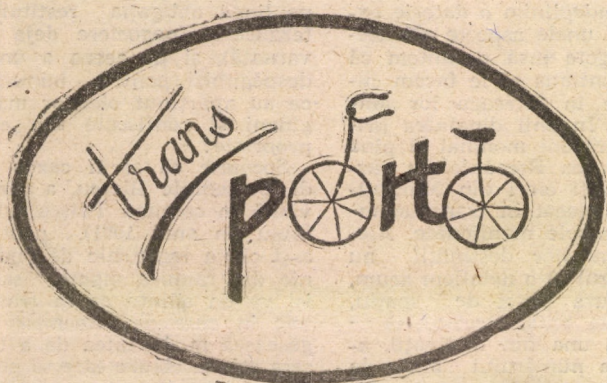
Firma „HERCULES“ Sibiu

str. Costache Negruzzi nr. 8,
telefon 92/43 24 11,

efectuează săptăminal transport de persoane România — Germania și retur.

Firma facilitează obținerea asigurării medicale.

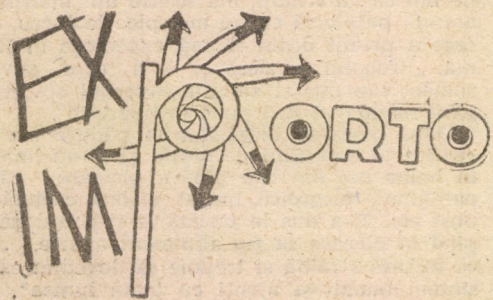
— 39 —

EXECUTĂ transporturi de marfă și persoane cu microbuze în regim de taximetru, pe rute interurbane practicând tarife foarte scăzute.

Capacitate: 1 t, 5 t, 2,5 t, 9 t, 18 t.

Relații: Sibiu, str. Dealului 40, tel. 92/41 64 65, orar 8—13; 16—20.

VINDE la preturi cu ridicata în condiții avantajoase următoarele produse:

- dulciuri;
- țigări;
- sucuri;
- bere;
- băuturi alcoolice;
- pufuleți cu lapte.

Adresa: Sibiu, str. Dealului 40, tel. 92/41 64 65,

Orar 8—13; 16—20, duminica 9—13. (103)

NOU și IMPORTANT

Editura „ACOLADE LITERARE“

BUCUREȘTI, telefon 90/75 35 83,

în conformitate cu programul M.I.Șt., a tipărit:

● COMENTARIILE LITERARE și teste de vocabular pentru GIMNAZIU și pentru admiterea în licee și școli profesionale;

● SINTEZE DE LITERATURĂ ROMÂNĂ pentru BACALAUREAT și pentru admiterea la facultate.

Prețul unui exemplar: 100 lei.

Relații suplimentare la redacția ziarului „21 — Radical“ tel. 41 52 10, orele 8—15,30:

— 123 —

Cercul militar Sibiu
(Casa Armatei)

ANUNȚĂ deschiderea, începând cu data de 31.03. 1992, a următoarelor cursuri:

— Dans sportiv, modern și de societate

— 3 luni

— Gimnastică aerobică

— 3 luni

(Cu program atit dimi-

neața cit și după-amiaza)

— Cunoașterea și depanarea autoturismelor

— noțiuni generale —

— 3 luni

Înscrieri și informații suplimentare zilnic între orele 14—20 la Biblioteca instituției sau la telefon 41 44 27. (429)

Sport... Sport...

La fluierul final

Echinocțiul de primăvară ne-a făcut cadou de la început zile frumoase, care ne-au îndreptat pașii spre sălile de sport și stadioane. În sala C.S.S., succes sibian (simbătă) pe toată linia.

● VOLEI, divizia A

CSM LIBERTATEA SIBIU — FARUL CONSTANȚA 3—0 (10, 11, 2)

Elevele profesorilor Măscășan și Prișcă au întâlnit în echipa litoralului, o formație pe care au întrecut-o fără prea mari probleme.

● BASCHET, divizia A

BALANȚA CSU SIBIU — MATRICON TG. MUREȘ 92—73 (53—29)

Așa cum ne așteptam, sibiienii nu au avut probleme. Diferența de valoare s-a menținut pe tot parcursul partidei, antrenorii M. Vulc și D. Bleahu au rulat tot lotul.

În sportul cu lovituri de la 7 m, duminică, și la fete și la băieți, reprezentantele județului nostru în eșalonul secund s-au întâlnit între ele, oferind partide atractive.

CSM INDEPENDENȚA CEDONIA SIBIU — SPARTA MEDIAS 26—18

Meci fără probleme pentru elevele profesorilor Albu și Bădeanu, care au mai șters din slaba impresie lăsată duminică trecută.

METALUL ASA COPȘA MICĂ — CARPAȚI MIRȘA 16—24 (5—8)

Un meci al ambițiilor, frumos și fără probleme, care a dat câștig de cauză echipei din Mirșa, ce mai ținește încă primul loc pe podiumul de onoare al grupei.

Un sfârșit de săptămână neprielnic pentru fotbalul sibian. Începutul l-au făcut studenții de la Hidrocon, care printr-un joc slab au pierdut două puncte pe teren propriu în fața modestei echipe din Luduș.

● FOTBAL, divizia B

ȘOIMII SIBIU — F.C. BIHOR 1—1 (0—0)

O partidă a neșansei pentru echipa noastră. Vorba proverbului „La omul sărac nici boii nu trag“. Trei bări, câteva ocazii și un joc nu prea strălucit, la care divizionarul A. Porumboiu, cu un ochi la tribună — unde se găsea crema federației de specialitate — și altul în teren, și-a adus din plin contribuția, împărțind cu dărnicie cartonașe galbene, cit pentru un retur întreg. Oricum, pentru diriguitorii echipei noastre, jocul de simbătă (ca de altfel și cel cu echipa de pe Bega), trebuie să fie un semnal de alarmă. Trebuie urgent, luate măsuri, care să înceapă, cred eu, cu o remaniere serioasă la nivelul antrenorilor, altfel va fi prea târziu.

● FOTBAL, divizia A

FC INTER SIBIU — DINAMÓ BUCUREȘTI 2—2 (1—2)

Pe stadionul Municipal „pace și prietenie“. Vorba unui muzicant „Când ești la ananghie, te faci frate și cu dracu“. O egalitate perfectă, pe teren, la cabine, pe tabelă și la nivel de conducere. În final am înțeles gestul ex-sibianului Hizo, care ne-a arătat că regia a fost bine pusă la punct.

Păcat, liniștea de după meci a fost umbrită de „ifosele“ tovarășului Găldăanu, care și-a adus aminte de niște vremuri pe care nu le-am mai dori.

M. BALOMIR